

Õiguskantsler

Teie 27.01.2021 nr

Meie 16.03.2021 nr 7-4/210187/2101797

Kriisitoetuse maksmine

Lugupeetud []

Küsisite, miks riik toetas 2020. aasta eriolukorra tõttu kannatanud eraüldhariduskoole ja erahuvikoole, erakutseõppeasutused jättis aga toetuseta. Teie küsimus on mõistetav.

Riigil ei ole põhiseadusest ega seadusest tulenevat kohustust koroonapiirangute tõttu kannatanud isikuid toetada. Toetusi jagab riik vabatahtlikult ühiskonna kui terviku kahjude vähendamise huvides, seejuures on toetuse tingimuste sätestamisel avar kaalumisruum. Kui piirang osutub kohtuliku kontrolli käigus õigusvastaseks (st polnud nakkuse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalik ja proportsionaalne), on võimalik taotleda kahju hüvitamist riigivastutuse korras¹.

Haridus- ja teadusministri määruse nr 12 „[COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmed haridus- ja noortevaldkonnas](#)“ eelnõu [seletuskirjas](#) on öeldud, et eesmärk ei olnud toetada kõiki eraõiguslikke (õppe)asutusi, vaid ainult teatud haridus- ja noortevaldkonna asutusi. Toetusmeetmetega soovis riik tagada, et need asutused jätkavad tegevust ja teenuste osutamist ka pärast kriisi. Haridus- ja Teadusministeeriumist täpsustati, et eesmärk oli toetada laste ja noortega tegelevaid organisatsioone. Erakutseõppeasutustes õpivad valdavalt aga täisealised inimesed, kes soovivad lisaks üldharidusele omandada kutset või jätkavad pärast üldhariduse saamist kutse- või ametiõpinguid. Seega ei toetatud erakutseõppeasutusi ega ka erakõrgkoole ja täiskasvanuharidust andvaid asutusi, ehkki on selge, et eriolukord võis mõjutada ka nende rahalist seisu. Määrus põhines [riigi 2020. a lisaelarve seadusel](#), mis andis toetuse jagamiseks konkreetsed suunised (vt ka 2020. a lisaelarve seaduse eelnõu [seletuskirja](#)).

Kuna laste ja noortega tegelevate eraõiguslike asutuste või täiskasvanuharidust andvate eraõiguslike asutuste toetamine on poliitilise valiku küsimus, on haridus- ja teadusminister määrust andes jäänud talle antud kaalumisruumi piiridesse.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Aigi Kivioja 6938428; Aigi.Kivioja@oiguskantsler.ee

¹ Riigivastutuse seaduse § 7 jj, vt ka § 16